

Jernbaneverket
Postboks 4350
2308 Hamar
postmottak@jbv.no

01.07.2009

Kommentarer til Jernbaneverkets Handlingsprogram 2010 - 2019

Vi vil først få takke for anledningen til å kommentere Jernbaneverkets Handlingsprogram 2010 – 2019.

Nasjonal transportplan (NTP) 2010-2019 inneholder en kraftig opptrapping i nivået på både investeringer, vedlikehold og fornyelse på jernbaneanrådet sammenlignet med NTP 2006 - 2015. Den kraftige veksten i tilgjengelige midler er gledelig, og byr på utfordringer inn i Handlingsprogrammet i forhold til hvordan man skal bruke midlene best mulig.

Passasjertrafikk i minimum 250 km/t: En jernbane tilpasset det 21. århundrets behov

Ser vi på verden rundt oss, har hastighetsstandarder som nye baner bygges etter, økt betydelig de siste to-tre tiårene. Som følge av manglende jernbaneinvesteringer fra tidligere regjeringer og storting, har Jernbaneverkets utbyggingsprosjekter blitt liggende urealisert altfor lenge. Det har medført at en hel del av planene ikke lenger tilfredsstillers dagens standard med hensyn til toghastigheter. Fremtiden i våre hender synes derfor det er gledelig at Jernbaneverket i Handlingsprogrammet så tydelig sier at man vil gjennomgå store deler av de eksisterende planene med hensyn på hastighetsdimensjonering. Mye av investeringene i perioden er planlagt i InterCity-trianglet. Et framtidig, oppdatert jernbanenett – det vi i dag kaller et høyhastighetsnett – vil komme til å bruke betydelige deler av det planlagte InterCity-nettet. Da er det helt avgjørende at dette ikke bygges etter foreldede standarder, og ikke blir flaskehals og brems for et framtidig persontogtilbud som konkurrerer ut biltrafikk så vel som flytrafikk på reisetid dør-til-dør.

Framtiden i våre hender mener at Handlingsprogrammet må ha som mål å oppdatere planverket til dagens moderne og internasjonale standard for persontrafikk, det vil si dobbeltsporede baner bygget for hastigheter på minimum 250 km/t.

Delmål: Behov for setting av nye delmål, og klargjøring av eksisterende

Handlingsprogrammet gjennomgår de ulike målene satt av Samferdselsdepartementet og i NTP. Imidlertid er det vanskelig å finne hvordan de enkelte utbyggingsprosjekter skal bidra til målene, utover generelle formuleringer av typen "økt kapasitet" etc. Teksten og Vedlegg 1 inneholder en oversikt over når hvilke penger skal brukes hvor, men Handlingsprogrammet sier svært lite om hva man konkret skal oppnå med de ulike prosjektene. Spesielt når det gjelder utbygging av kapasitet for godstog framstår handlingsprogrammet som en "svart boks", hvor man stort sett ikke får vite noe om når ting skal være klart, utover at det skal skje innen planperioden (altså innen 2019). Det er et mål om å doble godskapasiteten på en rekke baner, og at innsatsen skal skje mest mulig samlet og effektivt (det vil si for en banestrekning av gangen). Men det angis altså ingen konkret tidfesting for når den enkelte bane skal være klar. Et visst unntak er Sørlandsbanen som skal være klar "innen 2014". Sørlandsbanen kan tjene som eksempel på manglende konkretisering av mål: Man skal fortsette å bygge ut godskapasiteten på Sørlandsbanen etter den omtalte doblingen. Det støtter vi. Men vi etterlyser hva Jernbaneverket konkret ønsker og forventer å oppnå med de videre

Framtiden
i våre hender

Fredensborgveien 24 G, N-0177 OSLO telefon +47 22 03 31 50 telefaks +47 22 03 31 51
www.framtiden.no post@framtiden.no organisasjonsnummer 970 221 115

investeringene i perioden 2015-2019. Mangelen på denne typen konkretiseringer går igjen svært mange steder.

Framtiden i våre hender savner tydelige, operasjonaliserte og tidfestede mål i Handlingsplanen. Hva ønsker og forventer Jernbaneverket konkret å få ut av det enkelte prosjekt? Vi mener at en slik tydeliggjøring hadde vært nyttig for Jernbaneverket, for persontransport- og godsselskapene som skal planlegge sine investeringer og sin trafikk på linjene, for politikerne, organisasjoner og andre som har interesse i hvordan jernbanen skal bygges ut og fornyes.

Vi håper Framtiden i våre henders innspill blir tatt med videre, og at det kan bidra til å styrke og forbedre Jernbaneverkets viktige videre arbeid med planverket for NTP-perioden 2010 – 2019.

Vennlig hilsen
Framtiden i våre hender

Arild Hermstad, leder

Mekonnen Germiso, forskningsleder